

Ierosināta lieta par kārtību, kādā tiek atteikts izsniegt industriālās drošības sertifikātu

2017. gada 9. augustā Satversmes tiesas 1. kolēģija ierosināja lietu “Par likuma “Par valsts noslēpumu” 7. panta piektās daļas sestā un astotā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam un Ministru kabineta 2006. gada 23. maija noteikumu Nr. 412 “Industriālās drošības sertifikāta pieprasīšanas, izsniegšanas, uzskaites, izmantošanas, kategoriju maiņas vai anulēšanas kārtība” 12. punkta otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam”.

Apstrīdētās normas

Likuma “Par valsts noslēpumu” 7. panta piektās daļas sestais teikums:
“Ģenerālprokurora lēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.”

Likuma “Par valsts noslēpumu” 7. panta piektās daļas astotais teikums: “Pretendentam paziņojums par atteikumu izsniegt industriālās drošības sertifikātu vai par tā anulēšanu tiek nosūtīts, neizklāstot tajā atteikuma pamatojumu.”

Ministru kabineta 2006. gada 23. maija noteikumu Nr. 412 “Industriālās drošības sertifikāta pieprasīšanas, izsniegšanas, uzskaites, izmantošanas, kategoriju maiņas vai anulēšanas kārtība” 12. punkta otrais teikums: “Ja ir pieņemts lēmums par atteikumu izsniegt industriālās drošības sertifikātu, komersants atkārtoti pieteikumu industriālās drošības sertifikāta saņemšanai var iesniegt ne agrāk kā piecus gadus pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas.”

Augstāka juridiska spēka normas

Satversmes 92. pants: “Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar

likumu. Nepamatota tiesību aizskārums gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atbildzinājumu. Ikvienam ir tiesības uz advokāta palīdzību.”

Satversmes 105. pants: “Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc SIA “Skonto Būve”, SIA “GRIF 1” un SIA “GRF” pieteikuma, kurā norādīts, ka Satversmes aizsardzības birojs pieņēmis lēmumus, ar kuriem pieteikuma iesniedzējām atteikts izsniegt industriālās drošības sertifikātu (speciāla atļauja komersantiem darbībai ar valsts noslēpuma objektiem), neizklāstot atteikuma pamatojumu. Pieteikuma iesniedzējas lēmumus pārsūdzēja ģenerālprokuroram, kurš pieņemtos lēmumus atstāja spēkā. Atbilstoši likumam ģenerālprokurora lēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Pieteikuma iesniedzējas uzskata, ka liegums ģenerālprokurora lēmumu pārsūdzēt neatbilst Satversmes 92. pantā noteiktajām tiesībām uz taisnīgu tiesu. Pieteikuma iesniedzējām nepamatoti tiekot ierobežotas tiesības tikt uzklautām un uzzināt atteikuma pamatojumu.

Lēmums, ar kuru pieteikuma iesniedzējām atteikts izsniegt industriālās drošības sertifikātu, ierobežojot tām iespēju turpmāk piedalīties publiskos iepirkumos un īstenot tādas būvniecības projektus, kuru izpildē nepieciešams veikt darbu ar valsts noslēpuma objektiem. Šāds lēmums arī liedzot izpildīt līgumsaistības, kas izriet no jau iepriekš noslēgtiem būvdarbu līgumiem. Pieteikuma iesniedzējas uz atkārtotu industriālā sertifikāta saņemšanu varēsot pretendēt tikai pēc pieciem gadiem. Līdz ar to tiekot nesamērīgi ierobežotas pieteikuma iesniedzēju Satversmes 105. pantā noteiktās tiesības uz īpašumu.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu un Ministru kabinetu līdz 2017. gada 10. oktobrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstus ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2018. gada 9. janvāris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētājas palīdze

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv

67830737, 26200580